

Mál nr. 220/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Orsakatengsl. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot dags. 20. júní 2023 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 10. júlí 2023 ásamt fylgiskjöllum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 26. júlí 2023.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 3. ágúst 2023.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að hinn 12. október 2020 hafi bifreiðinni A verið ekið aftan B, sem M ók. Hafi M kastast til við áaksturinn með þeim afleiðingum að hann fékk slink á háls og brjóstbak og fann strax fyrir miklum stífleika á þeim svæðum. Hinn 2. mars 2021 hafi M sent V tilkynningu um slysið og hafi skráning þess hjá V verið staðfest hinn 7. apríl s.á. V hafi, hinn 2. ágúst 2022, hafnað bótaskyldu vegna líkamstjóns með vísan til hraða- og höggútreikninga. M telur að V hafi glatað rétti sínum til takmörkunar ábyrgðar samkvæmt 2. mgr. 94. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 þar sem ekki hafi verið tilkynnt um höfnun án ástæðulauss dráttar, en tilkynning V hafi borist tæpum sextán mánuðum eftir að skráning atviksins hjá V var staðfest. V hafi þá aðeins byggt höfnun sína á upplýsingum um munatjón og áður nefndri PC-crash skýrslu en litið hafi verið framhjá lækisfræðilegum gögnum. Er skýrslunni sérstaklega mótmælt enda hafi hennar verið aflað einhliða af V án þess að M hafi átt þess kost að koma að athugasemdum. Þrátt fyrir niðurstöður skýrslunnar hafi kraftur árekstursins þá ekki verið minni en svo að starfsmaður Aðstoðar og öryggis hafi á vettvangi talið ástæðu til að hringja í neyðarlínuna vegna ástands ökumanns A, sem hafi á endanum verið flutt með sjúkrabifreið á slysadeild. Hvað varði lækisfræðileg gögn þá liggi fyrir að M hafi, vegna annars slyss tveimur árum fyrr, ekki verið heill heilsu fyrir umrætt atvik. Undirliggjandi einkenni hans hafi ýfst upp við áreksturinn og versnað. Hafi M fyrst leitað á heilsugæslu vegna afleiðinganna í janúar 2021. Þá séu fleiri færslur í sjúkraskrá sem vísi til versnandi ástands hans og bakslags. Þá sýni yfirlit meðferða sjúkrabjálfa fram á varanleg einkenni M í kjölfar árekstursins.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram sú afstaða að orsakatengsl milli árekstursins og þeirra varanlegu einkenna sem M reki til hans séu ósönnuð. Við áreksturinn hafi komið örlitlar skráður á afturstuðara B en um lágorkuárekstur hafi verið að ræða sem ekki hafi haft næga krafta til að valda varanlegu líkamstjóni. Miðað við fyrirliggjandi sjúkragögn hafi M fyrst leitað lækisáðstoðar vegna þess atviks hinn 14. janúar 2021, eða þremur mánuðum eftir að það átti sér stað. Við þá komu hafi hann lýst versnandi einkennum frá hálsi. Hann hafi þess utan átt nokkrar komur til lækis þar sem minnst sé á slysið í október 2020 en flestar þeirra hafi þó snúið að afleiðingum fyrri umferðarslyss eða öðru í heilsufari M og við segulómum hafi fundist vísir að brjóskslosi. M hafi lent í alvarlegu umferðarslysi á árinu 2018 en ekki hafi verið framkvæmd matsgerð vegna þess. Fram komi í sjúkraskrá að síðasta koma M til lækis vegna þess slyss hafi verið aðeins nokkrum mánuðum fyrir atvik það sem hér um ræði og hafi M þá verið að fullu óvinnufær vegna fyrri slyss. M hafi þá ekki leitað lækisáðstoðar vegna afleiðinga þess atviks sem hér um ræðir síðan í janúar 2022. Þá hafi hann aðeins leitað í eitt skipti til kiropraktors og ekkert liggi fyrir um frekari meðferðir. Þá er lögð áhersla á að atvikið sem slíkt sé bótaskyldt, enda liggi fyrir að ökumaður A beri sök á árekstri aðila. Greinarmun skuli gera á bótaskyldu og fjárkröfu sem gerð er í kjölfar hennar. Hugsanleg bótaábyrgð takmarkist þó við að orsakatengsl séu milli atviks og meints líkamstjóns og að tjón sé sennileg afleiðing bótaskylds atviks. V telji ekki sýnt fram á það og snúi ágreiningur málsins að þeirri ákvörðun V að greiða ekki fyrir gagnaöflun áður en matsgerð liggi fyrir en það sé í höndum tjónþola að afla slíkra gagna á eigin kostnað og áhættu. Vert sé þá að taka fram að V hafi boðist til þess að standa sameiginlega að öflun matsgerðar, þ.e. fallist á að greiða tiltekna gagnaöflun án viðurkenningar á greiðsluskyldu, eftir að einhliða matsbeiðni barst V. Lögmaður M hafi hins vegar ekki verið tilbúinn að leyfa félaginu að hafa aðkomu að matinu og hafi fyrri afstaða þess því staðið óbreytt.

Í viðbótarathugasemddum M kemur fram að það hafi ekki verið fyrr en með málskoti til nefndarinnar að V hafi breytt afstöðu sinni og boðist til að standa sameiginlega að mati á afleiðingum. Fram að því hafi mikill kostnaður falist í því fyrir M að afla matsgerðar. Þá hafi V krafist breytingar á matsmanni án frekari skýringa og ekki hafi verið unnt að fallast á það enda þegar búið að senda matsbeiðnina. Þá er áréttað að læknisfræðileg gögn sýni fram á líkamlegar afleiðingar og orsakatengsl þeirra við áreksturinn. Ástæða þess að M hafi ekki leitað læknis fyrr eftir slysið hafi verið sú að hann greindist með Covid-19 strax eftir atvikið og var því í einangrun í hálfan mánuð. Auk þess sé alkunna að nokkur tími geti liðið frá slysum áður en tjónþolar átti sig að fullu á afleiðingum þeirra. Er því áréttuð krafa um greiðsluskyldu V vegna tjóns M.

Í viðbótarathugasemddum V er áréttuð sú afstaða að ágreiningur málsins snúi ekki að því hvort M eigi rétt á bótum heldur því að V hafi hafnað að greiða fyrir gagnaöflun á grundvelli þess að orsakatengsl séu ósönnuð.

Álit.

Í málalilbúnaði M er vísað til þess að samkvæmt 2. mgr. 94. gr. laga um váttryggingarsamninga skuli váttryggingafélag tilkynna um það án ástæðulauss dráttar hyggist það bera fyrir sig að það sé laust úr ábyrgð að heild eða hluta samkvæmt ákvæðum 13. kafla laganna, ella falli réttur til þess niður sbr. 3. mgr. 94. gr. Þar sem ekki verður séð að ágreiningur þessa máls falli með nokkrum hætti undir framangreindan 13. kafla laganna, auk þess sem um ábyrgðartryggingu samkvæmt lögum nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar er að ræða kemur þetta atriði ekki til frekari skoðunar.

Fram kemur hjá V að ágreiningur þessa máls varði eingöngu það hvort V beri skylda til þess á grundvelli 1. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993, að greiða fyrir mat á afleiðingum umferðarslyssins en af gögnum málsins má ráða að M hafi þegar hafið ferli við framkvæmd einhliða mats í þeim tilgangi að sýna fram á tjón sitt. Í málskoti M er þess hins vegar krafist að „úrskurðarnefnd í váttryggingamálum kveði upp úrskurð þess efnis að V sé að fullu greiðsluskylt úr tryggingum M hjá V.“

V byggir afstöðu sína á því að ekki hafi verið sýnt fram á orsakatengsl milli hins bótaskylda atviks og þeirra einkenna sem M rekur til þess en sönnunarbyrði þess hvílir á M. Kemur þá til skoðunar hvort sýnt hafi verið fram á slík orsakatengsl fyrir nefndinni. Hvað varðar hraða- og höggútreikning í svokallaðri PC-Crash skýrslu verður ekki litið framhjá því að hennar er einhliða aflað af V, en ekki liggur fyrir t.d. mat dómkvadds matsmanns á þyngdarkrafti. Þó skýrslan lýsi afar litlum þyngdarkrafti árekstursins verða ekki dregnar víðtækar almennar ályktanir af sönnunargagni sem er einhliða aflað án þess að litið sé til annarra gagna. Hins vegar verður einnig ráðið af fyrirliggjandi gögnum að lítið tjón hafi orðið á A og B við áreksturinn. Verður því að telja að áreksturinn hafi verið það vægur að frekari gagna sé þörf til að sýna fram á orsakasamband milli hans og einkenna sem M rekur til hans. Fyrir liggur að M leitaði ekki til læknis fyrr en um þremur mánuðum eftir umrætt atvik og lýsti þá versnun fyrri einkenna, en hann mun hafa verið óvinnufær vegna fyrra slyss. Þá liggur fyrir læknisvottorð dags. 24. maí 2022, en þar er aðeins að finna mjög takmarkaða umfjöllun um ástand M eftir fyrra slysið. Þá liggur ekki fyrir matsgerð hæfra og óvilhallra aðila um afleiðingar árekstursins á heilsu M. Verður að telja, af heildstæðri skoðun gagna málsins, að frekari gagna sé þörf til að sýna fram á orsakatengsl milli árekstursins 12. október 2020 og þeirra einkenna sem M rekur til hans. Í 1. gr. skaðabótalaga segir að sá sem bótaábyrgð ber á líkamstjóni skuli greiða skaðabætur fyrir atvinnutjón, sjúkrakostnað og annað fjártjón sem af því hlýst og enn fremur þjáningabætur. Til þess að sýna fram á að réttur til greiðslu fyrir gagnaöflun vegna líkamstjóns sé fyrir hendi verður tjónþoli að sýna fram á að einkenni hans sé hægt að rekja til bótaskylds váttryggingaratburðar. Eins og fram hefur komið hér að ofan er verulegur vafi um að þau einkenni sem M finnur nú fyrir sé hægt að rekja eingöngu til áreksturs 12. október 2020. Hallann af slíkum sönnunarskorti ber M. Með vísan til alls ofangreinds og þá sérstaklega meginreglna um sönnun í skaðabóta- og váttryggingarétti verður ekki fallist á að greiðsluskylda V vegna fyrirhugaðs örorkumats sé fyrir hendi.

Niðurstaða.

V ber ekki skylda til að greiða fyrir fyrirhugað örorkumat á M vegna afleiðinga sem hann rekur til áreksturs hinn 12. október 2020.

Reykjavík, 22. ágúst 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir